ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.4.2023 г.
COM(2023) 180 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно функционирането на механизмите за проверка на традиционните собствени ресурси (2019—2021 г.) в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета от 30 април 2021 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз

ОБЩ ПРЕГЛЕД

На всеки три години Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за функционирането на системата за проверки на традиционните собствени ресурси (ТСР). В настоящия доклад е представена подробна информация относно извършените проверки през периода 2019 — 2021 г.

Независимо от безпрецедентните предизвикателства, пред които държавите членки и Комисията бяха изправени през този период поради пандемията от COVID-19, Комисията предприе забележителни действия в областта на ТСР, в резултат на които в бюджета на ЕС бяха включени допълнителни ***2,54 милиарда евро****.*

Комисията съсредоточи действията си срещу ***заниженията с измама стойност на текстилни изделия и обувки от Китайската народна република****, внасяни в Обединеното кралство и всички държави членки. Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу Обединеното кралство, в което Съдът на Европейския съюз (СЕС) в крайна сметка се произнесе в полза на Комисията (C-213/19). Това забележително дело не само ще доведе до внасяне на значителни допълнителни суми от ТСР в бюджета на ЕС, но като цяло ще осигури яснота относно събирането на ТСР в бъдеще. Освен това държавите членки значително подобриха своите стратегии за контрол в тази област. За да отчетат потенциалните загуби на ТСР в това отношение, до 31 декември 2021 г. 21 държави членки са предоставили с резерва допълнителни суми в размер на* ***1,473 милиарда евро*** *преди решението на Съда на ЕС.*

Във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС от 1 януари 2021 г. плащането на останалите суми от ТСР, дължими от Обединеното кралство, беше успешно осигурено в съответствие със Споразумението за оттегляне.

Комисията увеличи целенасочените си ad hoc действия за защита на бюджета на ЕС, например чрез документен одит на вноса на ***слънчеви панели и клетки*** *с деклариран произход от Малайзия и Тайван. До 31 декември 2021 г. държавите членки предоставиха* ***647 милиона евро*** *допълнителни ТСР за тази цел.*

Освен това планираните годишни проверки включваха темите за ***управлението на сметка „А“ и сметка „Б“, обвързваща тарифна информация, големи стопански единици,*** *както и* ***антидъмпингови и изравнителни мита.***

Освен това поради ***пандемията от COVID-19*** *няколко проверки на място трябваше да се извършат от разстояние в зависимост от конкретната ситуация в държавите членки. Тази ситуация наложи както Комисията, така и държавите членки да положат големи усилия, за да запазят ефективността и добрите резултати. За тази цел Комисията адаптира цялостната си стратегия за планиране и извършване на проверки, например чрез въвеждане на допълнителни документни одити и ad hoc проверки, и по-гъвкаво справяне с нововъзникващите тенденции и рискове, засягащи ТСР.*

И накрая, докладът включва и други редовни дейности, насочени към защита на финансовите интереси на ЕС: последващите действия във връзка с извлеченията от предварителните констатации на Европейската сметна палата, проверката на несъбираемите вземания, които са били отписани от държавите членки,

справянето с грешките на държавите членки, управлението на базата данни, свързана с измамите и нередностите, и помощта за държавите кандидати.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

От 2019 г. до 2021 г. бяха предоставени повече от **60 милиарда евро** (нето) традиционни собствени ресурси (ТСР)[1], или над 20 милиарда евро средногодишно.

Проверките на ТСР се основават на Регламент (ЕС, Евратом) No 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г.[2], отменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета от 3 април 2021 г.[3].

На всеки три години[4] Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за функционирането на системата за проверки на ТСР.

В настоящия доклад се описва и анализира функционирането на системата за проверки на ТСР за периода от 2019 г. до 2021 г.[5] В него също така е представена информация относно проведените от Европейската комисия проверки на ТСР през този период, както и информация относно други дейности, насочени към защита на финансовите интереси на ЕС:

- проверки на място и целенасочени документни одити, проведени от Комисията в държавите членки, и последващите действия във връзка с тях;
- последващи действия във връзка с извлеченията от предварителните констатации на Европейската сметна палата;
- разглеждане на отписаните несъбираеми вземания;
- третиране на грешките на държавите членки, довели до загуба на ТСР;
- управление на базата данни относно случаите на измами и нередности (OWNRES);
- подпомагане на държавите кандидатки;
- становище за изменение на регламента относно предоставянето[6].

---

[1] Мита върху продукти, внесени от трети държави, и налози върху захарта.

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 29).

[3] Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета от 30 април 2021 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 1).

[4] Съгласно член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) No 608/2014 на Съвета и Регламент (ЕС, Евратом) No 2021/768 на Съвета.

[5] Докладът е съсредоточен върху проверките, извършени от институциите на ЕС (Комисията и Сметната палата). Той не обхваща извършените от държавите членки проверки, подробните резултати от които са включени в годишния доклад, изготвен съгласно член 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

[6] Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 година относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (преработен текст) (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39). Този регламент се нарича „Регламент относно предоставянето“.

Описаните по-горе дейности се осигуряват от малък екип от 15 човека. Въпреки това осъществяването на проверките на място и географската отговорност за държавите членки се поделят между седем водещи инспектори. Екипът гарантира, че ТСР се събират своевременно и правилно, при последователно прилагане на законодателните разпоредби между държавите членки. Екипът предоставя съвети при извършване на проверките, както и възможност поне два пъти годишно по време на заседанията на Консултативния комитет по собствените ресурси да се обсъжда всеки важен въпрос.

2. РАМКА И МЕТОДИКА НА ПРОВЕРКИТЕ НА ТСР

2.1. Регулаторна и оперативна рамка на ТСР

Събирането на ТСР се делегира на държавите членки съгласно правото на Съюза. Те трябва да предоставят автономно събраните митни сборове в бюджета [7]на ЕС, като запазват фиксирана ставка от 25 % от всички суми от ТСР, предоставени на Комисията[8], като компенсация за разходите по събирането, независимо от действително направените разходи. Държавите членки са задължени да извършват митнически проверки и да докладват на Комисията.

Въпреки това Комисията запазва важни правомощия за извършване на проверки в тази област. При това положение проверките на място и проверките от разстояние са важен инструмент за контрол на системата за събиране на ТСР чрез извършване на няколко вида проверки[9] на правилата и документите на държавите членки.

В допълнение към това Комисията е длъжна да отговаря на забележките, направени от Сметната палата в годишния ѝ доклад, специалните ѝ доклади или извлеченията от предварителните констатации, както и на забележките и препоръките, направени от Европейския парламент по време на процедурата за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Комисията следи за това държавите членки да прилагат правилно правилата на ЕС и представя доклад пред бюджетния орган.

Дейностите на Комисията във връзка с проверките имат три основни цели:

- поддържане на равнопоставеност между държавите членки и икономическите оператори, независимо къде в ЕС се извършва митническото оформяне на стоките, с оглед предотвратяване на нарушения на конкуренцията;

[7] С термина „предоставят“ се обозначават плащания, извършени от държавите членки към бюджета на ЕС.

[8]През годините този процент се е променил от 10 % за сумите, предоставени преди 28 февруари 2001 г., на 25 % за сумите, предоставени от 1 март 2001 г. до 28 февруари 2014 г., и на 20 % за сумите, предоставени от 1 март 2014 г. до 28 февруари 2021 г. За сумите, предоставени след 1 март 2021 г., процентът, който се прилага, е 25 %.

[9] **По отношение на правилата**: проверки на разпоредбите на държавите членки относно системата за събиране на ТСР. **По отношение на документите**: анализ на счетоводните отчети и на всички видове счетоводни документи и досиета на държавите членки, в това число докладите на държавите членки относно несъбираемите вземания. **Проверки на място и проверки от разстояние, документни одити**: проверка на съответствието на националните системи и съответната документация със законодателството на ЕС както от счетоводна гледна точка, така и от гледна точка на митническите въпроси. Тези проверки се осъществяват съвместно със съответните държави членки.

– гарантиране, че ТСР се установяват своевременно, и подобряване на събирането на ТСР. Комисията трябва да се увери, че държавите членки изпълняват своите отговорности по отношение на събирането и предоставянето на ТСР. Комисията подлага на проверки действията, предприети от държавите членки във връзка със събирането на ТСР, в това число навременното уведомяване за митническото задължение и процедурите за принудително изпълнение, които се смятат за необходими;

– предоставяне на информация на бюджетния орган и в резултат на това постигане на освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Въз основа на констатациите от проверките Комисията преценява ефективността и старанието на държавите членки по отношение на установяването, събирането и предоставянето на ТСР, изисква да се предприемат мерки за отстраняване на евентуални пропуски и в крайна сметка може да докладва на бюджетния орган.

Освен това проверките допринасят за гарантиране на ефективното функциониране на митническия съюз, защитата на производителите от ЕС и еднаквото прилагане на правилата на ЕС, за да се избегнат пропуски, от които недобросъвестни лица могат да се възползват с цел измама или заобикаляне на дължимите мита.

Констатациите от проверките представляват важен принос за приходната политика на ГД „Бюджет“ по отношение на регулаторната рамка на настоящите и евентуалните бъдещи собствени ресурси. Тези констатации се споделят и с други служби на Комисията (ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ и OLAF), за да се осигури съдействие за справяне на политическо равнище с установените пропуски.

От 1 януари 2021 г. се прилагат ново решение за собствените ресурси[10] и Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета за определяне на мерки за прилагане. Освен това непрекъснатото развитие на мерките за улесняване и опростяване изисква редовна адаптация на контрола на ТСР, осъществяван от Комисията и от държавите членки.

2.2. Цели и методика на проверките на място и проверките от разстояние на ТСР

Основната цел на проверките на ТСР е да се постигне увереност, че въведените в държавите членки процедури отговарят на съответното законодателство на ЕС, както и че финансовите интереси на ЕС са защитени по подходящ начин, където и да се извършва митническото оформяне на стоките. Всяка година проверките са съсредоточени върху конкретни митнически и счетоводни теми. Този подход подкрепя

[10] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 година относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

хармонизирането и подобряването на действащите процедури в държавите членки с цел да се защитят последователно финансовите интереси на ЕС.

Проверките на място на Комисията се планират като част от годишна програма за проверки, изготвена въз основа на анализ на риска и включваща теми, които да бъдат подложени на проверка в една или повече държави членки. Тези проверки се извършват по стандартизирани процедури с използването на специално разработени инструменти за одит с цел да се гарантира последователност при провеждането им. През 2020 и 2021 г. няколко от планираните проверки на място трябваше да се извършат от разстояние заради пандемията от COVID-19.

Темите на проверките могат да бъдат избрани не само въз основа на вътрешно предложение, но могат да бъдат предложени и от държавите членки или от други служби на Комисията (напр. ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“, OLAF). По-нататъшното сътрудничество с други служби продължава и при изготвянето на инструментите за одит и чрез активното участие на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ в посещенията за проверка. Освен това се провеждат консултации с ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“, OLAF и Правната служба, и се представят коментари, преди докладите от проверките да бъдат представени в Консултативния комитет по ТСР. Този подход гарантира съгласуваност в службите на Комисията и равно третиране на всички държави членки.

От 2020 г. насам Комисията извършва допълнителни ad hoc проверки и документни одити, когато това е необходимо при установяване на конкретни рискове. Тези целеви документни одити се извършват предимно от разстояние (например документният одит за слънчевите панели започна през 2021 г.).

3. ПРОВЕРКИ НА ТСР, ИЗВЪРШЕНИ ОТ КОМИСИЯТА ПРЕЗ ПЕРИОДА 2019—2021 г.

През периода 2019—2021 г. Комисията извърши **56 проверки** съгласно член 2 от Регламент (ЕС, Евратом) No 2021/768, които доведоха до 168 констатации. В таблица 1 е представен преглед по държави членки на проверките, извършени през периода на докладване.

От направените 168 констатации 118 имаха преки финансови последици (70,2 %), а 43 — регулаторни последици (25,6 %).

В хода на проверките се оценяват както счетоводни, така и митнически въпроси.

Таблица 1 Преглед на проверките, извършени през периода 2019—2021 г.

Държава членка	Управление на сметки „А“	Погасителни вноски и	Обвързваща тарифна	Големи стопанск	Митническа	Слънчеви	Антидъмпи

	и „Б“		отделни случаи по сметка „Б“	информация	и единици	стойност	панели	нгово мито/ изравнително мито
	2020 г.	2021 г.	2019—2021 г.	2019 г.	2019 г.	2019—2021 г.	2021 г.	2021 г.
AT		×	×			×	×	
BE	×		×		X	×	×	
BG	×		×			×	×	
HR		×	×			×		
CY		×	×			×		
CZ	×		×			×	×	
DK		×	×			×	×	
EE		×	×			×	×	
FI		×	×			×	×	
FR	×		×	×		×	×	×
DE	×		×	×		×	Проверка през 2018 г.	×
EL	×		×			×	×	×
HU	×		×	×		×	×	
IE		×	×			×	×	
IT	×		×	×		×	×	×
LV		×	×			×	×	
LT		×	×			×	×	
LU		×	×			×	×	
MT	×		×			×	×	
NL	×		×		×	×	Проверка през 2018 г.	×
PL	×		×			×	×	×
PT	×		×	×		×	×	
RO	×		×			×		
SK	×		×			×		
SI		×	×			×	×	
ES	×		×			×	×	×
SE	×		×			×	×	
UK	×		×	×		×	Проверка през 2018 г.	
Общо	**28**		**28**	**6**	**2**	**28**	**21**	**7**

3.1. Счетоводни въпроси

През периода 2020—2021 г. във всички държави членки и Обединеното кралство бяха проведени проверки относно **достоверността на сметки „А“ и „Б“**[11] **и на съответните отчети**. Заключението беше, че процедурите за изготвяне на тези отчети съответстват на законодателството на ЕС и осигуряват защитата на финансовите интереси на ЕС. Констатациите, съобщени след тези проверки, наред с другото, се отнасят до несъответствия между двете сметки, късно установяване и уведомяване за митнически задължения, неправилно вписване в двете сметки, неправилно попълване на отчетите и приложенията към тях и закъснели отписвания от сметка „Б“.

В допълнение към основната митническа тема, управлението на сметки „А“ и „Б“ бе проверено във всички посетени държави членки като втора тема за проверка. При проведените на тази тема проверки през периода 2019—2021 г. бе потвърдено, че повечето грешки са еднократни и че системните грешки представляват изключение. Държавите членки поеха финансовите последици от направените констатации.

Като цяло ситуацията се подобри благодарение на вниманието, обърнато на тази тема в проверките на Комисията, и на допълнителното усъвършенстване на електронните счетоводни системи, използвани в държавите членки, което намалява риска от грешки, свързани с ръчна намеса. Държавите членки обаче трябва допълнително да увеличат усилията си за осигуряване на надлежно управление на сметки „А“ и „Б“, както и за предоставяне на цялата изисквана по закон информация, за да се гарантират пълнотата, яснотата и прозрачността на отчетите.

3.2. Митнически въпроси 2019—2021 г.

За проверка се избират митническите теми с най-висок риск за финансовите интереси на Съюза.

През този тригодишен период проверките бяха съсредоточени върху:

- стратегията за контрол в областта на митническата стойност (2019, 2020, 2021 г.);
- обвързващата тарифна информация (2019 г.);
- стратегията за контрол на големи стопански единици (2019, 2021 г.);

[11] Държавите членки вписват ТСР в една от следните две сметки:
- **обичайна сметка** (А) — за събраните и обезпечените суми (тези суми се внасят в бюджета на ЕС);
- **отделна сметка** (Б) — за несъбраните суми и оспорените обезпечени суми. ТСР, които съответстват на **несъбираеми** мита, се изваждат от отделната сметка след определен период от време. Сумите, свързани с такива ТСР, трябва едновременно с това да бъдат предоставени (платени) на Комисията, освен ако е невъзможно да бъдат събрани поради непреодолима сила, по други независещи от държавата членка причини или поради отлагане на вписването в сметките или на уведомяването за митническото задължение, за да не се попречи на наказателно разследване, засягащо финансовите интереси на Съюза.

- стратегията за контрол на антидъмпинговите и изравнителните мита (2021 г.).

През 2019 г., 2020 г. и 2021 **г. стратегията за контрол в областта на митническата стойност** продължава да представлява значителен риск за финансирането на държавите членки и за бюджета на ЕС, както се вижда от предишни проверки на ТСР и разследвания на OLAF[12]. Този риск беше напълно оценен или проследен в хода на 44 проверки, извършени във всички държави членки и Обединеното кралство. Като цяло стратегиите за контрол в държавите членки са се подобрили значително: създават се подходящи рискови профили за митническата стойност, като в случай на съмнение се осигуряват гаранции преди вдигането на стоките, а контролът преди и след вдигането е засилен. Прилагането на тези стратегии е довело до значително намаляване на отрицателното въздействие на вноса на текстилни изделия и обувки със занижена стойност от Китайската народна република в рамките на целия ЕС.

Тази много положителна тенденция се потвърждава от анализ на последните данни за вноса:

През март 2014 г., след като OLAF проведе съвместната митническа операция (СМО) *„Snake“*, насочена към вноса на текстилни изделия и обувки със занижена стойност, обемът на вноса намаля в държавите членки, но все още остава увеличен в Обединеното кралство. По-голямата част от вноса на стоки със занижена стойност се концентрира в Обединеното кралство до октомври 2017 г., от който момент Обединеното кралство най-накрая започна да прилага исканите мерки (операция *„Swift Arrow“*). След този момент редовният обем на вноса остана стабилен, но вносът на стоки със занижена стойност на практика изчезна в Обединеното кралство (диаграма 1).

Това обаче доведе до вторичен ефект, тъй като потенциално вносът на стоки със занижена стойност се прехвърли към други държави членки през 2018 г. (диаграма 2). Поради това проверките, извършени през периода 2018—2021 г., бяха съсредоточени не само върху защитата на финансовия интерес на ЕС, но и потвърдиха съветите и насоките за държавите членки за ефективно справяне с проблема със заниженатa стойност и избягване на по-нататъшни възможни ефекти.

Както е показано на диаграма 2, проверките на ТСР за занижаването на стойността са оказали изключително положително въздействие върху намаляването на обема на вноса на стоки със занижена стойност в целия ЕС и по този начин ефективно са намалили загубите на ТСР в бюджета на ЕС.

[12] Вж. осемнадесетия годишен доклад на Европейската служба за борба с измамите за 2017 г. и деветнадесетия годишен доклад на Европейската служба за борба с измамите за 2018 г.

Диаграма 1: Внос на текстилни изделия и обувки със занижена стойност, концентриран в Обединеното кралство

Диаграма 2. Обеми на вноса на стоки с потенциално занижена стойност (млн. кг.)

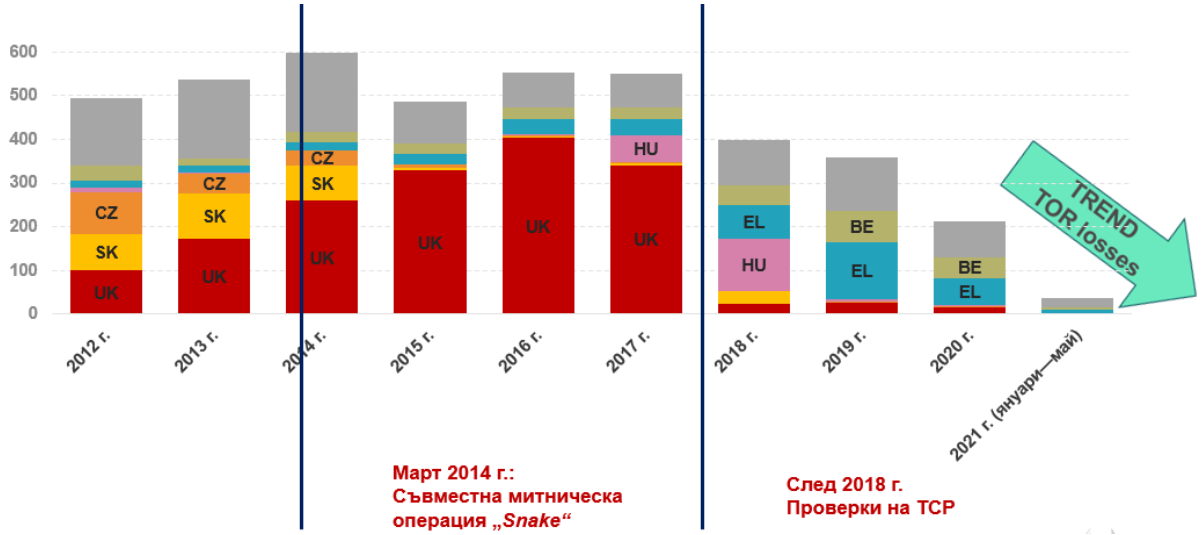

През 2019 г. в шест държави членки беше проверена **обвързващата тарифна информация (ОТИ)**. Проверките имаха за цел да гарантират спазването на правилата на ЕС за издаване и използване на решенията за ОТИ. Установените пропуски не доведоха до значителни финансови последици за бюджета на ЕС. Пропуските са свързани главно с неспазване на определените срокове, използване на неправилен код на статуса, липса на митнически контрол, свързан с невалидна ОТИ, ниско равнище на

контрол, свързан с ОТИ, преди и след вдигането на стоките, недостатъчна комуникация между службите и регионални различия в качеството на контрола.

През 2019 г. и 2021 г. **стратегията за контрол на големи стопански единици** беше проверявана в две държави членки и резултатите бяха или частично задоволителни, или незадоволителни. Въпреки че този вид предприятия са важни за икономиките на държавите членки и се смятат за по-надеждни, те също следва да подлежат на определено равнище на контрол или мониторинг от страна на митническите органи във всички държави членки. Пропуските са свързани с анализа на риска, много слабия или несъществуващ контрол преди и след вдигането и липсата на вътрешен надзор в рамките на националната митническа организация.

През 2021 г. **в осем държави членки бяха извършени проверки на стратегията за контрол на антидъмпинговите и изравнителните мита (АМ/ИМ)**. Системите за контрол се смятат за частично или изцяло задоволителни. Основните пропуски са свързани с неприлагането или късното прилагане на рисковите профили, непоследователния контрол, късното определяне и предоставяне на окончателни антидъмпингови мита (включително временни, които стават окончателни), закъснението или неопределянето на АМ/ИМ след информация, получена от OLAF, и прилаганата погрешна ставка на АМ/ИМ. Понастоящем държавите членки въвеждат подобренията в своите системи за контрол, изисквани съгласно докладите от проверките, което ще допринесе за по-нататъшната защита на предприятията, установени в ЕС.

3.3. Стратегия за правоприлагане по отношение на вноса на стоки със занижена стойност

С писмо от 21 декември 2018 г. Комисията уведоми всички държави членки за становището си, че размерите на митата, определени и предоставени в бюджета на ЕС във връзка с текстилните изделия и обувките от Китайската народна република, може да не са били правилни поради занижаване на стойността. Вследствие на това през 2018 г. Комисията въведе неизмерима резерва, свързана с прогнозните загуби на ТСР.

След проверките на стратегията за контрол в областта на митническата стойност Комисията изпрати на 7 май 2021 г. до всички държави членки писма, с които предостави на всяка държава членка информация относно предварителните оценки на загубата на ТСР.

До 31 декември 2021 г., след уведомителното писмо на Комисията, но преди решението на Съда по дело C-213/19, 21 държави членки са предоставили с резерва допълнителни суми на ТСР на обща стойност над **1,473 милиарда евро**.

Статистическият метод, който Комисията желае да приложи за оценка на загубите на ТСР, зависи от резултата от производството за установяване на нарушение, образувано срещу Обединеното кралство и завършило с решението от 8 март 2022 г. (C-213/19,

Комисията срещу Обединеното кралство). Съдът на Европейския съюз одобри статистическия метод на Комисията.

Комисията извърши и ще продължи да извършва оценка на загубите на ТСР и през 2022 г. и 2023 г., в съответствие с решението на Съда по дело C-213/19.

3.4. Слънчеви панели

През 2018 г. и 2019 г. службите на Комисията извършиха проверки на ТСР в 10 държави членки, за да оценят стратегията им за контрол върху вноса на слънчеви модули и ключови компоненти с деклариран произход от Китай, Малайзия и Тайван и подлежащи на мерки за търговска защита (антидъмпингови и изравнителни мита).

Поради повтарящ се пропуск, установен при три от тези целеви проверки, и свързан с неправилното тълкуване на термина *„изпратен от“* съгласно Регламенти за изпълнение (ЕС) 2016/184 и 2016/185 на Комисията от 11 февруари 2016 година[13], ГД „Бюджет“ разшири обхвата на своя контрол, за да включва всички държави членки, внасящи едни и същи стоки през периода 30 май 2015 г.—3 септември 2018 г.[14] За тази цел с писмо от 1 юни 2021 г. ГД „Бюджет“ уведоми 21 държави членки[15] за потенциалните загуби на ТСР, произтичащи от посоченото неправилно тълкуване на вноса на слънчеви панели и клетки с деклариран произход от Малайзия и Тайван. До 31 декември 2021 г. девет държави членки са предоставили над **647 милиона евро**.

Последващите действия във връзка с този пропуск продължават.

В крайна сметка чрез тези проверки, контактите с държавите членки и многобройните презентации Комисията допълнително изясни значението на термина *„изпратен от“*, залегнал в съответното законодателство на ЕС, в съответствие с тълкуването му от Съда. Това допринесе за установяване на еднакви условия на конкуренция за държавите членки и за по-нататъшна защита на дружествата, установени в ЕС, от такъв внос.

---

[13] Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/184 на Комисията от 11 февруари 2016 година за разширяване на обхвата на окончателното изравнително мито, наложено с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1239/2013 на Съвета върху вноса на кристални силициеви фотоволтаични модули и ключови компоненти (т.е. елементи) с произход или изпратени от Китайската народна република, за да включва вноса на кристални силициеви фотоволтаични модули и ключови компоненти (т.е. елементи), изпращан от Малайзия и Тайван, независимо дали е с деклариран произход от Малайзия и Тайван, ОВ L 37, 12.2.2016 г., стр. 56., и Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/185 на Комисията от 11 февруари 2016 година за разширяване на обхвата на окончателното антидъмпингово мито, наложено с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1238/2013 на Съвета върху вноса на кристални силициеви фотоволтаични модули и ключови компоненти (т.е. елементи) с произход или изпратени от Китайската народна република, за да включва вноса на кристални силициеви фотоволтаични модули и ключови компоненти (т.е. елементи), изпращан от Малайзия и Тайван, независимо дали е с деклариран произход от Малайзия и Тайван, стр. 76.

[14] Действителност на мерките за търговска защита.

[15] Включително седем държави членки, които преди това са били обект на специфична проверка. Четири държави членки не са докладвали за извършен внос на слънчеви модули и елементи през разглеждания период.

4. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОВЕРКИТЕ НА КОМИСИЯТА

4.1. Свързани с регулирането аспекти

Когато в хода на проверките бъдат установени недостатъци или пропуски в националните нормативни или административни разпоредби, държавите членки се приканват да вземат мерки, за да се съобразят с изискванията на ЕС и да хармонизират установяването и събирането на ТСР между всички 27 държави членки. Това привеждане в съответствие на регулаторната рамка е голямо постижение на Комисията в резултат на извършваните от нея проверки. Констатациите са също така ключов показател за проблемите, с които се сблъскват държавите членки при прилагането на разпоредбите в областта на митниците и собствените ресурси, и съдържат информация относно непрекъснатите усилия на Комисията за подобряване на регулаторната рамка.

4.2. Резултати при спорове

Тълкуването на правните разпоредби и процедурите в някои държави членки невинаги отговаря на изискванията на Комисията. Когато спорът не може да бъде разрешен, Комисията започва производство за установяване на нарушение[16].

През периода 2019—2021 г. бяха образувани или приключени десет производства за установяване на нарушение (вж. подробности в приложението). Най-значимото от тях е делото, образувано срещу Обединеното кралство (C-213/19) във връзка със занижаването на стойността на текстилни изделия и обувки, довело до огромна загуба на собствени ресурси, които Обединеното кралство отказа да предостави.

4.3. Финансови аспекти

За периода 2019—2021 г. на Комисията са изплатени допълнителни вземания на обща стойност над **2,54 милиарда евро**[17] главно поради стратегията за правоприлагане във връзка със занижаването на стойността на текстилните изделия и обувките, както и на слънчевите панели. Те също така са свързани и с други констатации, направени в докладите от проверките, други дейности за проверки и в резултат на последващите действия във връзка с констатациите на Сметната палата и решенията на Съда по производствата за установяване на нарушения в областта на ТСР.

Лихвата за забава, платена от държавите членки през този период, възлиза на **137 милиона евро**.

[16] Член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
[17] Това число включва сумите, посочени в точки 3.3, 3.4 и 5.2 от настоящия доклад.

5. МЕРКИ НА КОМИСИЯТА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪБИРАНЕТО НА ТРАДИЦИОННИТЕ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

Освен проверките на място в държавите членки Комисията разполага и с няколко други начина за контролиране на събирането на ТСР.

5.1. Разглеждане на отписаните несъбираеми вземания

Държавите членки трябва да предприемат всички необходими мерки, за да предоставят ТСР, освен когато събирането се окаже невъзможно съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 609/2014:

- поради *непреодолима сила*;
- по други независещи от държавата членка причини; или
- поради отлагане на вписването в сметките или на уведомяването за митническото задължение, за да не се попречи на наказателно разследване, засягащо финансовите интереси на Съюза.

В съответствие със законодателните разпоредби на ЕС държавите членки трябва да докладват на Комисията за несъбираемите суми от ТСР, надвишаващи 100 000 евро (доклади за отписване на вземания), за които смятат, че не носят отговорност. Впоследствие Комисията представя коментари по всеки доклад. Целта на Комисията при разглеждането на докладите за отписване на вземания е да оцени в каква степен държавите членки са положили необходимите усилия да установят и съберат от икономическите оператори митата, представляващи ТСР.

По отношение на сумите под прага във връзка със задълженията за докладване в хода на проверките на място Комисията редовно разглежда извадки от случаи, тъй като не съществува изискване за отделно докладване.

С цел подпомагане на държавите членки да преценят своята потенциална финансова отговорност по отношение на несъбираемите суми ТСР Комисията публикува работен документ — *Компендиум* — съдържащ критериите, използвани за оценяване на докладите за отписване на вземания. Този документ беше представен на всички държави членки за първи път в рамките на заседанието на Консултативния комитет по собствените ресурси (ККСР) на 6 декември 2012 г. Последната му преработена версия от 8 март 2018 г., в която бяха разгледани промените в законодателството на ЕС и съответната съдебна практика в областта на ТСР, беше представена на всички държави членки на съответния им официален език на 1 юни 2018 г.

За всеки съответен случай държавите членки трябва да изготвят структуриран доклад и да го изпратят на Комисията, използвайки многоезична база данни, наречена WOMIS (Write-Off Management and Information System — Система за управление и информация

за отписване на вземания). Системата WOMIS се актуализира редовно и позволява ефикасно и сигурно управление на докладите на държавите членки.

Компетентните служби на Комисията („Бюджет“, „Данъчно облагане и митнически съюз“, OLAF и Правна служба) оценяват доклада и представят коментари на държавата членка. Тези коментари се отнасят до обосновката, която държавата членка може да използва, за да обясни непредоставянето на Комисията на ТСР, съответстващи на несъбираемите мита.

През периода 2019—2021 г. на Комисията бяха изпратени 106 доклада за отписване на вземания, отнасящи се до обща сума от 87,4 милиона евро. За същия период[18] Комисията счете, че за 76 доклада, отнасящи се до обща сума в размер на 40,7 милиона евро, загубата на ТСР не зависи от държавите членки. По отношение на 181 случая, отнасящи се до обща сума от **101,1 милиона евро**, Комисията стигна до заключението, че сумите са станали несъбираеми по причини, зависещи поне частично от съответните държави членки. По отношение на 9 случая беше счетено, че сумите са докладвани на Комисията неправилно или преждевременно (1,3 милиона евро).

Необходимо е да се извърши задълбочен анализ на елементите на доклада, за да се прецени дали е възможно загубата на ТСР да зависи от държавата членка. Към 15 септември 2022 г. до 154 доклада за отписване (163,7 милиона евро) за периода 2009—2021 г. все още са в процес на разглеждане, като по част от тях се очаква допълнителна информация, поискана от съответната държава членка.

5.2. Третиране на грешките при установяването на вземания, довели до загуба на традиционни собствени ресурси

Комисията предприе последващи действия във връзка с административните грешки, допуснати от държавите членки в ущърб на финансовите интереси на ЕС през периода 2019—2021 г. (случаи, установени при проверки на място и проверки от разстояние, национални решения за възстановяване или опрощаване на вземания поради административни грешки, доброволно предоставяне на плащания от държавите членки поради административни грешки, при които те поемат финансовата отговорност за загубите на ТСР, отхвърлени отписвания на несъбираеми суми под 100 000 евро и др.). В резултат на това държавите членки са предоставили **423 милиона евро** за периода 2019—2021 г. в допълнение към сумите, събрани за стратегията за правоприлагане по отношение на вноса на стоки със занижена стойност (точка 3.3) и слънчеви панели (точка 3.4).

5.3. Базата данни OWNRES

Съгласно член 5, параграф 1 от регламенти (ЕС, Евратом) № 608/2014[19] и № 2021/768 на Съвета, държавите членки трябва да изпращат на Комисията информация за

[18] Следващите стойности включват и окончателно оценени доклади, представени преди 2016 г.

[19] Регламент (ЕС, Евратом) No 608/2014 на Съвета е отменен с Регламент (ЕС, Евратом) на Съвета на 31 декември 2020 г.

случаите на измами и нередности, свързани с вземания в размер на над 10,000 евро. Тази информация се изпраща чрез базата данни OWNRES, която се управлява и поддържа от Комисията.

OWNRES осигурява на Комисията информация, която ѝ е нужна за проследяване на събирането и подготовка на извършваните от нея проверки на място и документни одити. Базата данни се използва и от OLAF за различни анализи и за наблюдение на последващите действия във връзка с нейните финансови препоръки, произтичащи от разследвания на OLAF. Съобщените данни се оценяват подробно в годишния доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз — борба с измамите, и в годишния доклад относно отчитане на резултатите на митническия съюз.

През 2018 г. формулярът за докладване на измами и нередности беше изменен с Решение за изпълнение (ЕС, Евратом) 2018/195 на Комисията[20]. Базата данни OWNRES беше обновена, за да отрази тези промени.

До края на 2021 г. базата данни на OWNRES съдържа **121 199**[21] случая на измами или нередности (в процес на разглеждане или приключени), в сравнение със **106 361** случая в началото на 2019 г. Това представлява увеличение с около **13,95** %, или **14 838** нови случая, докладвани през тригодишния период 2019—2021 г.

В рамките на двугодишните заседания на ККСР, провеждани през периода 2019—2021 г., през юли 2019 г. Комисията представи някои актуализирани правила за представяне на доклади относно контрабандата, като осигури по-рационализирано докладване. През ноември 2020 г. от държавите членки беше поискано да преразгледат и актуализират случаите, избрани в рамките на ученията „червен флаг“ (главно неактуализирани или неправилно докладвани случаи в OWNRES). Резултатът от ученията беше представен по време на заседанието на ККСР, проведено през юли 2021 г. Освен това на заседанието през юни 2020 г. беше представена актуализирана версия на ръководството за потребители на OWNRES, издадено през април 2020 г.

[20] Решение за изпълнение (ЕС, Евратом) 2018/195 на Комисията от 8 февруари 2018 година за установяване на формуляри за докладване на измами и нередности, засягащи вземания по традиционните собствени ресурси, и за докладите за проверките във връзка с традиционните собствени ресурси съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета (ОВ L 36, 9.2.2018 г., стр. 33).

[21] Тя включва случаи, докладвани от Обединеното кралство. Обединеното кралство се оттегли от ЕС на 31 януари 2020 г. и вече не е член на съюза. Обединеното кралство обаче трябва да докладва за случаи на измами и нередности, както е договорено в член 136, параграф 2, букви в) и е) от Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия. Това задължение за представяне на доклади остава в сила до 20 февруари 2026 г., както е предвидено в член 50 и член 136, параграф 3, буква е) от посоченото Споразумение за оттегляне.

5.4. Мерки за наблюдение на държавите кандидатки и потенциални кандидатки

Комисията предоставя техническа помощ на държавите кандидатки и потенциални кандидатки, за да развият административния капацитет и да въведат системите, необходими за прилагането на достиженията на *правото на ЕС* в областта на ТСР след присъединяването. Тя също така извършва оценка на подготвеността на държавите кандидатки и потенциални кандидатки в това отношение.

В тази област техническата работа и помощта на място бяха преустановени поради пандемията от COVID-19 и несигурния резултат от преговорите по пакета от собствени ресурси, предложен от Комисията през май 2018 г., а това доведе до Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета, което се прилага със задна дата, считано от 1 януари 2021 г.

През декември 2021 г. Комисията предложи допълнителен пакет[22] от собствени ресурси за създаване на три нови вида собствени ресурси, които следва да генерират приходи за бюджета на ЕС, отговарящи на нуждите от финансиране на инструмента за възстановяване „NextGenerationEU“. Като се има предвид постоянното развитие на системата на собствените ресурси, Комисията реши да не предоставя обучение на държавите кандидатки относно системата на собствените ресурси, което ще бъде съществено променено след приемането на този пакет. Някои държави обаче се възползваха от експертния опит на държавите членки в областта на собствените ресурси чрез учения за побратимяване или други проекти, финансирани от ЕС, в подкрепа на създаването на система за управление на собствените ресурси на ЕС.

През септември 2019 г. се проведе първоначален технически обмен със Северна Македония и Албания на съответните достижения на правото на ЕС в областта на собствените ресурси.

Босна и Херцеговина (БиХ), държава кандидатка от декември 2022 г., отговори на въпросника за достиженията на правото на ЕС. През април 2019 г. ГД „Бюджет“ предостави своя принос към становището на Комисията относно членството в ЕС.

5.5. Изменение на Регламента относно предоставянето.

Регламент (ЕС) No 609/2014 на Съвета (Регламент относно предоставянето) представлява основата на регулаторната рамка на собствените ресурси, гарантираща своевременното плащане от страна на държавите членки на сумите, дължими към бюджета на ЕС.

[22]. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Следващото поколение собствени ресурси за бюджета на ЕС COM/2021/566 final от 22 декември 2021 г.

С оглед на по-нататъшното подобряване на тази рамка през 2021 г. Комисията предложи всеобхватно изменение на настоящия регламент. Настоящото предложение е насочено към процедурните опасения на държавите членки, като същевременно с него се гарантира защитата на финансовите интереси на ЕС и справедлива и балансирана рамка за приходите.

След обширен обмен с държавите членки Регламент (ЕС) No 2022/615 на Съвета за изменение на Регламента относно предоставянето влезе в сила през март 2022 г.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въпреки предизвикателствата, свързани с пандемията от COVID-19, резултатите, регистрирани от 2019 г. до 2021 г., показват, че проверките на Комисията в областта на ТСР и системните последващи действия във връзка с наблюдаваните пропуски продължават да бъдат абсолютно необходими и ефикасни средства за подобряване на възстановяването на ТСР и за осигуряване на увереност, че финансовите интереси на ЕС са адекватно защитени (потвърдено и от положителното развитие с процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, тъй като няма нови препоръки за Комисията по въпроси, свързани с ТСР).

Проверките продължават да бъдат ключов инструмент за хармонизиране и подобряване на спазването на правилата на ЕС. Финансовите последици от тях са значителни, както е видно от допълнителната нетна сума от **около 2,54 милиарда евро за периода 2019—2021 г.**, предоставена в бюджета на ЕС. Това създава значителни стимули за държавите членки за своевременно и пълно предоставяне на ТСР в бюджета на ЕС. В допълнение към това проверките спомагат да се гарантира правилното прилагане на митническите и счетоводните правила и по този начин допълнително да се защитят финансовите интереси на ЕС чрез осигуряване на мощен механизъм за противодействие и предотвратяване на причиняващи вреди нарушения на вътрешния пазар.

Развитието на международната търговия, и по-специално на електронната търговия, представляват нови бъдещи предизвикателства. Те ще изискват нови подходящи инструменти и още по-тясно сътрудничество между Комисията и държавите членки, например за координиране на основания на риска митнически контрол и за гарантиране на ефективното събиране на митните сборове.

За тази цел през последните години Комисията допълнително рационализира действията си за по-ефективно справяне с бъдещите предизвикателства и ще продължи да го прави с оглед подобряване на функционирането на митническия съюз.